

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Луцький національний технічний університет
Рада підприємців при Кабінеті Міністрів України
Інститут демографії та проблем якості життя НАН України (м. Київ)
Інститут економіки промисловості НАН України (м. Київ)
Волинський осередок ВГО «Спілка економістів України», Волинський обласний центр зайнятості
Головне управління статистики у Волинській області
Київський національний університет будівництва і архітектури
ДННУ «Академія фінансового управління» (м. Київ), Хмельницький національний університет
Державний університет економіки і технологій (м. Кривий Ріг)
Донецький національний університет імені Василя Стуса (м. Вінниця)
ДВНЗ «Донецький національний технічний університет» (м. Луцьк)
Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. академ. С. Дем'янчука (м. Рівне)
Державний університет «Житомирська політехніка» (м. Житомир)
Мукачівський державний університет (м. Мукачево)
Університет Марії Кюрі-Склодовської у Любліні (м. Люблін, Польща)
Управління статистики у Жешуві (м. Жешув, Польща), Академія Замойська (м. Замость, Польща)
Національна торгово-промислова палата в Варшаві (м. Варшава, Польща)
Фундація «Інститут сталого розвитку» (м. Варшава, Польща)
Технічний університет – Варна (м. Варна, Болгарія)
Сільськогосподарська академія університету імені Віговта Великого (м. Каунас, Литва)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ СИСТЕМАМИ

IX Міжнародна науково-практична конференція

Луцький національний технічний університет

15 грудня 2023 року

Частина 1

THE ACTUAL PROBLEMS OF SOCIAL AND ECONOMIC SYSTEMS MANAGEMENT

9 th international scientifically-practical conference

Lutsk National Technical University

15 December, 2023

Part 1

Луцьк – 2023

УДК 338.24 : 330.342 (063)

А 43

ББК 65.050 : 65.013

Рецензенти:

Голян В.А. – д.е.н., професор, директор ГО «Європейський аналітичний центр»;

Черчик Л.М. – д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Рекомендовано Вченою радою Луцького національного технічного університету (протокол № 5 від 28 грудня 2023 р.)

А 43 Актуальні проблеми управління соціально-економічними системами: матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. конф., Частина 1. Луцьк, 15 груд. 2023 р., Луцьк: ЛНТУ, 2023. 391 с.

The actual problems of social and economic systems management : 9 th international scientifically-practical conference, Part 1. December 15, 2023, Lutsk: LNTU, 2023. 391 p.

Збірник містить матеріали учасників ІХ Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми управління соціально-економічними системами», що охоплюють проблеми управління національним господарством, галузями та господарськими комплексами; управління державними фінансами та інвестиційного забезпечення відбудови України, регіонального менеджменту та міжнародного співробітництва в контексті подальшої євроінтеграції України; менеджменту та економіки підприємства; управління персоналом, трудового потенціалу, лідерства; ринку праці, зайнятості населення, соціального партнерства; управління логістичними процесами на різних рівнях господарювання, а також економіки довкілля та природних ресурсів.

Для науковців, аспірантів, студентів, практиків, які досліджують проблеми управління соціально-економічними системами різних рівнів.

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

© Луцький національний технічний університет, 2023

Антонова А.О. КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	210
Ачкасова С. А., Дмитренко В. А. ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ПРАВИЛ СТРАХУВАННЯ СПЛАТИ МИТНИХ ПЛАТЕЖІВ	213
Афанасьєва В.Д., Орленко О.М. ЕКОЛОГІЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ	215
Бобровник В. М. БРЕНД ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ АКТИВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТА СТІЙКОГО РОЗВИТКУ КОМПАНІЇ	216
Бондар-Підгурська О.В., Курзанцев Д.В., Коростелін С.В., Михальчук Д.П., Дігтярь Є.С. МЕНЕДЖМЕНТ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА: ІМІДЖ І КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА.....	219
Буднікевич І.М., Бастраков Д.А. ЕКОСИСТЕМА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА РОЛЬ МАРКЕТИНГУ В ЇЇ РОЗВИТКУ	221
Вавдіюк Н. Ю. ПОЛІТИКА РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	224
Василик Н.М. ВПЛИВ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ НА НАВЧАЛЬНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЗВО.....	225
Волковський М. А., Мізіна О. В. ЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	227
Гаража Б.В., Смирнова Т.А. ДИЗАЙН ЯК ІНСТРУМЕНТ МАРКЕТИНГОВОЇ ТОВАРНОЇ ПОЛІТИКИ	229
Голей Ю.М. ДІАГНОСТИКА ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЕФЕКТИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	231
Голівець С.М. ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	234
Грищенко Ю.А. ЛОГІСТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ОПТИМІЗАЦІЇ ДИСТРИБУЦІЇ ТОВАРІВ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ.....	236
Демчук К.С. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ ВАНТАЖНИХ АВТОМОБІЛЬНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ В УКРАЇНІ.....	238
Власенко В.А., Бурко А.О. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПІДСИСТЕМОЮ КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ РИНКОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ.....	240
Власенко В.А., Матвійчук Ю.М. ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА У СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	243
Власенко В.А., Рибалка А.О. КОНЦЕПТУАЛЬНІ СКЛАДОВІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ НОВОЇ ЕКОНОМІКИ.....	246
Далюк Н.Я. ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ЛІДЕРА ГРОМАДИ	249
Дорошенко О.С. НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ЛОГІСТИЦІ СКЛАДУВАННЯ	253

Висновок. Корпоративна соціальна відповідальність (КСВ) є важливим аспектом бізнесу в умовах глобалізації. Компанії, які розуміють важливість КСВ і впроваджують її в свою діяльність, отримують ряд переваг, зокрема: позитивну репутацію та довіру з боку споживачів, інвесторів, співробітників та інших стейкхолдерів, зменшення ризиків та підвищення конкурентоспроможності, а також внесок у соціальний та екологічний розвиток суспільства.

Отже, для підвищення інтересу бізнесу до впровадження КСВ та створення сприятливого середовища для її розвитку в Україні, необхідно: прийняття на загальнодержавному рівні дорожньої карти - розробити та прийняти Національну стратегію розвитку КСВ, проводити інформаційні кампанії з підвищення обізнаності громадськості, налагодження соціального діалогу «держава-бізнес-громадськість» та проводити моніторинг задоволеності споживачів.

1. Bowen, H.R. (2013). *Social Responsibilities of the Businessman*. University of Iowa Press. 298 p.
2. Schoff, C. (2021). The Evolution of Corporate Social Responsibility. <https://www.ecolytics.io/blog/evolution-of-csr>
3. Shi, G., Sun, J., Zhang, L., & Jin, Y. (2017). Corporate social responsibility and geographic dispersion. *Journal of Accounting and Public Policy*, 36(6), 417-428. <https://ssrn.com/abstract=3029064>
4. Стаття. Корпоративна соціальна відповідальність. Кейси 5 міжнародних компаній в Україні. Deloitte. URL: <https://www2.deloitte.com/ua/uk/pages/press-room/deloitte-press/2022/corporate-social-responsibility.html>
5. Соціальна відповідальність компанії «Київстар». URL: <https://kyivstar.ua/uk/about/responsibility>
6. Ахновська І.О., Лепіхова О.Ю. Механізм впровадження корпоративної соціальної відповідальності на підприємствах України. *Економіка і організація управління*. 2016. № 1 (21). С. 36-44.

Ачкасова С. А.

к.е.н., доцент, доцент кафедри митної справи і фінансових послуг,

Дмитренко В. А.

здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня, 2 курсу магістратури факультету фінансів і обліку,

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, м. Харків, Україна

ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ПРАВИЛ СТРАХУВАННЯ СПЛАТИ МИТНИХ ПЛАТЕЖІВ

В даний час актуальність проблеми удосконалення порядку сплати митних платежів обумовлена змінами внутрішнього та зовнішнього середовища, оскільки виникає необхідність у вивченні і впровадженні на практиці прийомів і методів удосконалення порядку сплати митних платежів, застосуванні новітніх технологій, вивченні і покритті ризиків з метою найбільш повного забезпечення ефективності діяльності.

Актуалізація питань формування ефективної системи та механізму страхування сплати митних платежів допоможе підвищити ефективність митного контролю в частині страхування ймовірності виникнення митного ризику.

Правила страхування розробляються страховиком для кожного виду страхування окремо. Договори страхування укладаються відповідно до затверджених правил страхування [3].

Умови страхування сплати митних платежів відображені в частині страхування відповідальності перед третіми особами (іншої, ніж передбачена пунктами 12 - 14 цієї статті). Наприклад, у додатках до Правил добровільного страхування відповідальності перед третіми особами (іншої, ніж передбачена п. 12-14 ст.6 Закону України «Про страхування») можуть зазначатись розміри страхових тарифів, зокрема в частині страхування сплати митних платежів, що є важливим аспектом для вибору страхової компанії.

Страховим випадком є пред'явлення митним органом, відповідальним за здійснення контролю сплати митних платежів у порядку, передбаченому Кодексом, вимоги Страховику про сплату митних платежів, внаслідок настання страхового ризику [1].

Страховим ризиком є певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання, пов'язана з відшкодуванням заподіяної шкоди Страхувальником під час здійснення застрахованої діяльності, а саме невиконання обов'язку із сплати митних платежів протягом строку, визначеного частиною третьою статті 317-1 Кодексу, у разі встановлення обставин або виникнення подій, що можуть свідчити про невиконання умов митного режиму або митних формальностей, необхідних для завершення митного режиму [1].

Організаційні аспекти правил страхування сплати митних платежів включають в себе низку важливих питань і процедур, які пов'язані з укладанням та виконанням таких страхових договорів. Основні аспекти включають: Організації повинні укласти страховий договір зі страховиком, в якому буде визначено умови страхування, права та обов'язки сторін, страхові внески і терміни дії договору.

Організації повинні обрати надійного страховика, який має досвід у цьому виді страхування та може забезпечити відповідне покриття. Організації повинні розраховувати страхові внески відповідно до умов договору.

Як видно з рис. 1, важливим аспектом є вибір надійних страхових компаній (гарантів) для страхування сплати митних платежів, що сприятиме в майбутньому забезпеченню платоспроможності та зменшенню митних ризиків.

Організаційні аспекти використання правил страхування сплати митних платежів охоплюють різноманітні аспекти та процедури, пов'язані з укладанням та виконанням страхових договорів. Ключовим завданням є вибір надійних страхових компаній (гарантів), які можуть забезпечити фінансову стабільність та сприяти зниженню митних ризиків у майбутньому.

Організаційні аспекти правил страхування сплати митних платежів наведені на рис. 1.

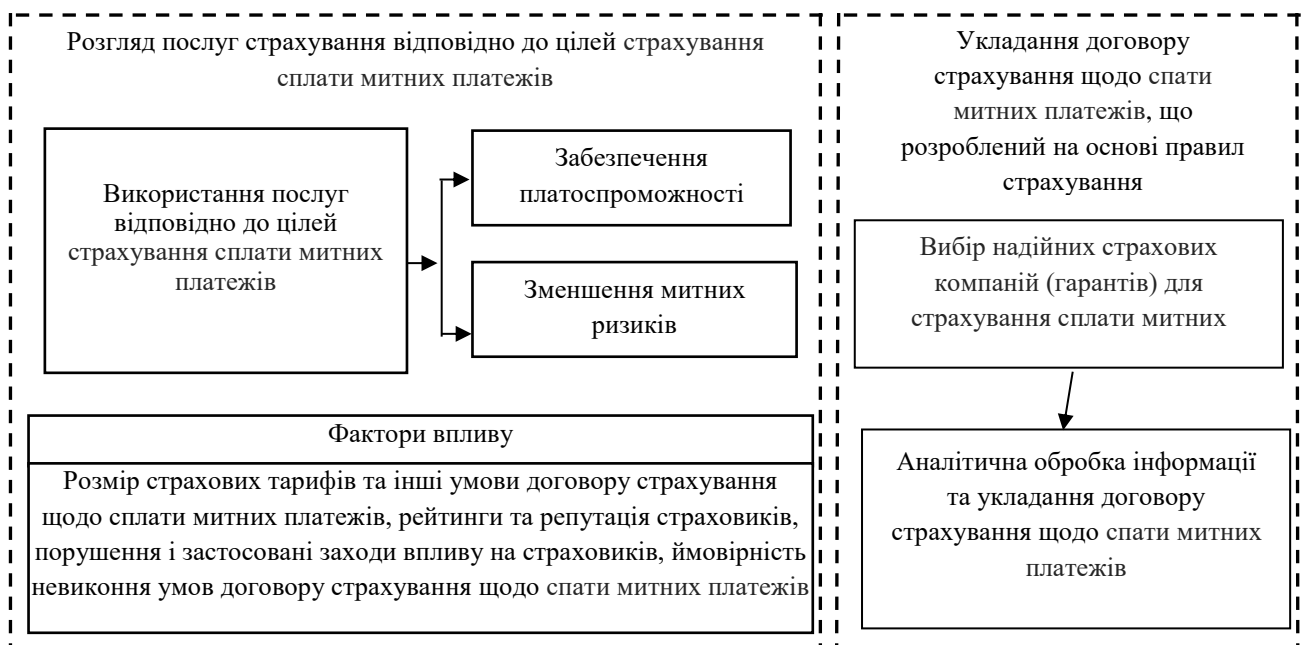

Рис. 1. Організаційні аспекти використання правил страхування сплати митних платежів

На офіційному сайті Державної митної служби України у блоці статистика та реєстри міститься інформація про реєстр гарантів в Україні [2]. Відповідно до цього Реєстру гарантів в Україні 8 страхових компаній, які є зареєстрованими гарантами в контексті митного

контролю та можуть надавати індивідуальні гарантії відповідно до Митного кодексу України, індивідуальну, видану відповідно до Конвенції про процедуру спільного транзиту та загальна, такі страхові компанії:

Приватне акціонерне товариство Страхова компанія "Перша";
Приватне акціонерне товариство Страхова група «ГАС»;
Приватне акціонерне товариство Страхова компанія «Саламандра»;
Акціонерне товариство СТРАХОВА КОМПАНІЯ "ІНГО"; Товариство з додатковою відповідальністю Страхова компанія "ГАРДІАН";
Приватне акціонерне товариство Страхова компанія «БРОКБІЗНЕС»;
Приватне акціонерне товариство «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «УНІВЕРСАЛЬНА»;
Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «ВУСО».

Це свідчить про те, що підприємства та організації в Україні мають багато можливостей вибору фінансових гарантій для забезпечення своїх митних операцій, і вони можуть вибирати серед різноманітних варіантів гарантій, що відповідають їхнім потребам та умовам операцій. Однак важливо зазначити, що не всі види гарантій можуть бути прийняті митними органами, тому необхідно ретельно досліджувати умови та вимоги до гарантійного забезпечення.

1. Особливі умови до Правил добровільного страхування відповідальності перед третіми особами (іншої ніж передбачено пунктами 12-14 статті 6 Закону України «Про страхування») редакція від 26.09.2022 року, які застосовуються до добровільного страхування відповідальності із сплати митних платежів перед митними органами України АТ СК «ІНГО». URL: https://ingo.ua/content/about-company/pravila_strakhovaniya/18_2_osoblyvi-umovy-do-Pravyl-dobrovilnoho-strakhuvannia-vidpovidalnosti-pered-tretimiy-osobamy_26.09.22.pdf

2. Офіційний сайт Державної митної служби України. Статистика та реєстри. URL : <https://customs.gov.ua/statistika-ta-reiestri>.

3. Про страхування: Закон України від 18.11.2021 р. № 1909-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>.

Афанасьєва В.Д.

студентка 5 курсу

Орленко О.М.

к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки підприємства та організації підприємницької діяльності

Одеський національний економічний університет, м. Одеса, Україна

ЕКОЛОГІЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ

В умовах невпинного загострення екологічних проблем та підвищення рівня усвідомленості суспільства щодо його впливу на наше оточення питання екологічної відповідальності набуває все більшої актуальності. Особливо це стосується підприємств сфери торгівлі, які, як ніколи раніше, прагнуть зробити свій внесок у збереження природних ресурсів.

Корпоративна екологічна відповідальність, також відома як «зелена КСВ», вже деякий час є глобальною тенденцією. Даний термін походить від корпоративної соціальної відповідальності (КСВ) і означає обов'язок зменшувати або усунути негативний вплив компаній на навколишнє середовище. Звісно, охорона довкілля – це не стільки особиста відповідальність, скільки колективна, проте дослідження довели, що саме підприємства відіграють фундаментальну роль у сповільненні зміни клімату.

Організації, які усвідомили важливість даного питання, впроваджують ряд заходів для мінімізації негативного впливу на довколишнє середовище та підтримання сталого розвитку [1, с. 209]. По-перше, одним із ключових аспектів екологічної відповідальності є зменшення вуглецевого сліду підприємств. Відповідальні торговельні компанії запроваджують елементи енергоефективності, тобто використовують відновлювальні джерела енергії та оптимізують логістичні процеси для зменшення викидів CO₂.